

KBO kerstmis 2024 : **de Engel** door Godfried Bomans
in bewerking m.m.v. Jeroen & Fabienne

Weer een kerstverhaal van Godfried Bomans. Houdt u de zakboek maar bij de hand, want het is een treurig verhaal. Jeroen & Fabienne beklemtonen wat de engel aan vreugde beleeft, maar ook wat een rampspoed haar overkomt. Na het verhaal niet klappen, want erna volgt een stukje muziek en een korte mijmering.

Boven, in het topje van de kerstboom, hing een engel. Hoe zij daar gekomen was, dat kon zij zich met de beste wil niet meer herinneren. Zij had nog een vage heugenis aan een nauwe, donkere ruimte, waaruit zij opeens door een kleine hand in, een zee van licht getild was. Het was een glorieuze geboorte geweest en sinds dat ogenblik was zij altijd gelukkig geweest. Dit alles had eigenlijk nog maar één avond geduurd, maar voor een Kerstengel is dat een eeuwigheid, dat begrijpt u wel.

Gloria.....

Arme, kleine Kerstengel! Zij wist niet dat het Kerstfeest slechts een paar dagen duurt en dat die al bijna voorbij was. Zij stond, met een blikken knipje aan de boom bevestigd, zachtjes heen en weer te wiegen en keek door haar glazen vleugels naar de lichtjes der kaarsen, die beneden haar brandden. En opeens, daar doofde een kaars uit. Meerdere volgden. Het werd steeds donkerder om haar heen en ten laatste zag zij niets dan de zwarte nacht. De engel nieste, want de walm der gedoofde kaarsen prikkelde in haar neus. In het begin dacht zij dat het een grapje was, maar toen het donker bleef, kwam zij tot nadenken. "*Ik had beter moeten opletten, toen het nog licht was,*" dacht zij spijtig, "*ik heb helemaal niet gekeken. ik herinner mij eigenlijk niets. Absoluut niets. Werd het maar weer licht.*"

En het werd licht. Maar hoe geheel anders was dit licht. Grauw, groezelig en met tegenzin viel het door een groot, vierkant raam, en eer het ten volle ontloken was, kwam er een dienstbode in de kamer; pakte de Kerstboom en smet hem op zolder. Bom. **Mineur**

Daar lag de engel en keek recht in een naad van de planken vloer. Het was er verschrikkelijk koud, en buitengewoon ongezellig. In het begin dacht de engel weer: "*Kom, kom, het is maar een grapje,*" maar toen zij daar drie volle dagen en nachten in de naad van de houten vloer gekeken had, begon zij zich ernstig ongerust te maken.

En hoe langer zij over het licht van het vierkante raam nadacht, hoe duidelijker begreep zij dat dit het mooiste was dat zij ooit gezien had. *"Ik zal proberen het je uit te leggen,"* sprak zij op een dag in maart tegen een muis, die juist voorbijkwam, *"door een glazen gat in de hemel viel een verblindend licht bovenop mijn hoofd. Dat is het mooiste wat ik ooit heb meegemaakt. Ik kan je niet zeggen, hoe gelukkig ik eigenlijk was. Maar ik was in die tijd erg onnozel: ik besepte het niet. Nu weet ik het. En nu is het te laat. Maar ik heb tenminste de herinnering."* "Dat is tenminste wat," meende de muis, na er een hele tijd over te hebben nagedacht, "goedendag, ik moet weer verder."

Op een dag kwam de dienstbode op zolder en vond de Kerstengel in een schemerige hoek op de grond liggen. En zij nam haar op en smet haar in het kolenhok. **Mineur** .

Daar lag zij, tussen twee turven, recht tegenover een somber kijkend stuk antraciet. Een week lang zweeg de engel, want zij vond dit geen gezelschap om tegen te praten.

Doch eindelijk, op een dag in september, kon zij zich niet meer inhouden. *"Jullie hebben er geen flauwe voorstelling van;"* sprak zij, *"hoe het licht op zolder is. Het doet bijna pijn aan de ogen, zó stralend is het. Jammer genoeg was ik toen te beperkt om mijn zaligheid ten volle, te begrijpen. Maar ik heb nu tenminste iets om aan te denken."*

"terugdenken is nooit verkeerd," meende het stuk kolen, "maar ik vind de verlichting hier ook heel redelijk." De engel zweeg. Tegen zulk een bekrompen opvatting was het vruchteloos te spreken.

Op zekere ochtend nu speelde het jongetje, dat in het huis woonde, in het kolenhok. En toen hij de engel zag nam hij haar op en, wierp haar in de vuilnisbak. **Mineur**

Het was er aardedonker. De engel vatte haar, nieuwe toestand aanvankelijk als een scherts op, doch toen het drie dagen lang donker bleef, zó pikdonker, dat niemand in de vuilnisbak een hand voor ogen zag, kwam zij tot nadenken. Zij dacht en, zij dacht, en ten laatste kon zij het niet meer houden en riep: *"Is hier soms iemand om naar mij te luisteren?"*

"Jawel," zei een stuk van een kapotte spiegel: "als het niet te flauw is."

En de engel vertelde van het verblindende licht in het kolenhok en hoe verrukkelijk het daar geweest was. "*Ik was te dom,*" besloot zij met een zucht, "*om het te begrijpen. Maar nu begrijp ik het. Ik zie het helemaal in.*" Het stuk spiegelglas zweeg, want het had zoveel ijdelheid in zijn leven gezien, dat het wat éénkennig geworden was.

Op een donderdag, in de namiddag, toen het al wat schemerig was, kwam de vuilnisman voorbij. Hij sloeg het deksel op en zag de engel liggen. Nu is het altijd prettig een engel te ontmoeten, doch als men vuilnisman is, voelt men zich dubbel verblijd. **Gloria** En hij stak de engel in zijn zak en gaf haar 's avonds aan zijn vrouw. "Alsjeblieft," zei hij, "voor in de Kerstboom." En de vrouw van de vuilnisman borg de engel in een kartonnen doos en zette de doos in de kast.

"*Hallo,*" zei de engel, na een tijdje stil te hebben gelegen, "*is hier iemand?*" Maar er was niemand in de doos dan alleen het houtwol waarin de engel lag; en houtwol, dat weet u, heeft een zwijgzame aard. En dat was maar heel goed, want, de engel had eigenlijk helemaal niets te vertellen. Want hoe zij ook dacht en peinsde over haar oude plek in de vuilnisbak, zij zag er niet meer licht in dan in de kartonnen doos, waarin zij nu lag: het was in beide even donker. En toen, eindelijk, toen zij begreep dat het niet zwarter meer kon worden, liet zij het verleden varen en dacht aan de toekomst.

En een nieuw gevoel doorstroomde haar, zij gevoelde zich blij en vol verwachting. Alle spijt en alle wrok weken uit haar hart, en zij lag stil en met open ogen te wachten op de kleine hand, die haar omhoog zou heffen uit het duister naar het licht. **Gloria**

En de hand kwam en hief haar omhoog naar het topje van een kerstboom. De Kerstboom was veel kleiner dan die van het vorig jaar en er brandden ook minder lichtjes in. Maar dat zag de engel niet. Met een blikken knipje aan de top bevestigd, wiegde zij zacht heen en weer en keek door haar glazen vleugels naar de fonkelende versierselen van de

boom. "*Verrukkelijk*," dacht zij, "*verrukkelijk. Maar laat ik dit keer goed opletten. Dadelijk is het voorbij. En dan wil ik alles gezien en alles geweten hebben.*" **Gloria**

En zij sperde haar ogen wijd open en zij tuurde dwars door de takken naar beneden. En zij zag, de vuilnisman staan, in een nieuw pak gestoken, zijn vrouw, en hun beider kind, met een blauwe strik in het haar. En de ogen van het kind keken strak en regelrecht in een klein, open huisje, waarin óók een man, een vrouw en een kind te zien waren, maar véél en véél kleiner, en verder een os en een ezel, zo groot als de beestjes in een speelgoeddoos.

Opeens schrok de engel. Want daar, aan de nok van het huisje, was een engel bevestigd net als zij, met dezelfde glazen vleugels en hetzelfde lint met de handen ophoudend als zij in haar eigen handen hield. En nu voor het eerst kon zij de woorden lezen, die erop stonden: "Glorie aan God en vrede op aarde aan de mensen van goede wil."

En een gevoel, van diep geluk doorstroomde de eenzame engel boven in de boom, die zich zo lang verlaten en verongelijkt had gevoeld. "*Ik heb een Blijde Boodschap in mijn handen*," dacht ze fier, "*nu kan mij niets meer gebeuren. Welke ongelukken mij ook zullen overkomen, ik heb mijn schat bij mij en niemand kan mij die ontnemen.*" **Gloria**

En er overkwamen haar nog vele ongelukken. Want in het vierde jaar brak zij af van de boom en kwam in een blokkendoos terecht, **Mineur** En van hier uit belandde zij in de lappenmand. **Mineur** En tenslotte woei zij in de tuin op een hoop dorre bladeren en lag daar stil op haar rug naar de jagende wolken te kijken. **Mineur**

En zij voelde, hoe zij langzaam en pijnloos verteerde, dag na dag; maar zij hield het lint stevig vast en er was geen bitterheid in haar. Want zij wist dat zij een wezen was; bestemd om dood te gaan, doch tegelijk uitverkoren om de Goede Boodschap tot het einde te bewaren. **Gloria**

Beste mensen,

Een kleine mijmering naar aanleiding van deze tekst

Misschien dat u ook de documentaire van Ivo Niehe heeft gezien over "de jongen zonder gisteren". Een bizar verhaal over Jur, een student die na de Erasmusuniversiteit een jaar ging studeren in Amerika. Zijn studie verliep op rolletjes en hij sloot daar vriendschappen. Een sportieve gast die echter plotseling getroffen werd door een hersenontsteking. Hij zweefde tussen hemel en aarde, maar had geluk. Geluk dat de medicijnen aansloegen, geluk ook vanwege zoveel engelen van mensen die als arts en verpleegkundigen hem verzorgden. Maar.....toen zijn lichaam weer begon te functioneren, bleek zijn geest wel aangetast. D.w.z. hij kon praten, lezen, en zelfs weer piano spelen, maar zijn geheugen bleek verdwenen. Stel je voor dat je wakker wordt in een ziekenhuis zonder geheugen. Al je herinneringen zijn door de hersenontsteking gewist. Jur ontwaakt in een onbekende wereld. Weet zijn naam niet meer, weet zelfs niet wie zijn ouders, zijn broer, zus, oom ..zijn vrienden zijn.

En ook de eenvoudigste zaken als : wat is een WC en wat moet je daar doen. Wat is geld. Wat is een pizza, wat is een land, wat is een stad....wat is oorlog en wat is vrede.....wat is Sinterklaas, wat is Kerstmis, wie is Jesus .....Het moest hem allemaal verteld en geleerd worden.

Ik moest aan Jur denken bij het verhaal van de engel. Die had ook een geheugen van niks. Kon zich niets meer herinneren van vroeger of er kwam slechts een vaag beeld van een laatste keer naar boven.

Je mag het niet zeggen en ik spot er ook echt niet mee, maar in deze dagen zou je wensen, dat mijn geheugen me ook in de steek liet. Stel je voor: je weet niet wat oorlog is, je weet niets van alle haat en terreur in de wereld; je weet niet wat een gevangenis is in Damascus; je weet niet wat het Journaal is en wat er getoond wordt. Dat ....lijkt me soms een weldaad.....

Want wat moet een mens in deze dagen met de kerstgedachte als hij dat allemaal voorbij ziet komen.

Maar als ik mijn geheugen kwijt was, wist ik ook niet wat de KBO-Senioren B-E was. Dan zou ik u....lieve mensen...ook niet kennen en dat .....dat is een groot gemis.

Ik zou ook niet weten wat we met Kerstmis vieren; wat dat kind doet in een kribbe en dat ie Jesus heet. Ik zou niet weten, waarom ie geboren was en wat hij gedaan heeft. En dan sta je als pastor en gelovige wel even met lege handen. Dat is bepaald géén Blijde Boodschap!

Dan toch maar terug naar het verhaal van Godfried Bomans. De engel teerde op herinneringen, zij liet het verleden varen en dacht aan de toekomst. Zij zag een andere engel met de tekst "Glorie aan God en vrede op aarde aan de mensen van goede wil." En dacht fier: "*Ik heb een Blijde Boodschap in mijn handen*". Er overkwam haar nog van alles maar zij hield het lint stevig vast, want zij wist dat zij een wezen was, uitverkoren om de Goede Boodschap tot het einde te bewaren.

Ook wij maken van alles mee.....soms hoog verheven, in de Gloria....Licht en Leven. **Gloria.....**

Maar soms ook keihard terug naar af...duisternis, tegenslag, ellende, gemis...

Mineur

Maar wat er ook gebeurt: ik houd het lint maar stevig vast en ik hoop, dat u het ook doet. Wij zijn mensen van goede wil en hebben een Blijde Boodschap in handen: Er is een kind geboren.....een wonder telkens weer....maar we geloven, dat dit een kind is, waarin God aan het Licht is gekomen en dat hoop schenkt.....dat ondanks alles.....vrede niet uit ons geheugen is. We kunnen alleen maar proberen samen **NIET** door het lint te gaan, maar elkaar vast te houden en proberen vrede op aarde hier in ons dorp voor elkaar te krijgen. Je moet je toch ergens aan vasthouden, anders ben je nergens. Een geheugensteuntje als Senioren onder elkaar hier rond het Kerstverhaal geeft moed en hoop. Want ook wij zijn immers als die kerstengel, die wist dat zij een wezen was bestemd om dood te gaan, doch tegelijk uitverkoren om de Goede Boodschap tot het einde te bewaren. Laten we dat dan maar doen!

Zalig Kerstfeest

kerst

bijeenkomst

senioren B-E